

PROBANKA
PE KRANJ - Koroška c. 1, tel. 04 / 280 16 00
Poslovalnica za prebivalstvo posluje od 8. do 17. ure

VARNOST KRANJ
MEDNARODNI CERTIFIKAT KAKOVOSTI ISO 9001
ALARMNI SISTEMI
VAROVANJE
PREVOZI DENARJA
SVETOVANJE
E-mail: varnost@varnost-kranj.si
http://www.varnost-kranj.si
DEŽURNI CENTER (04) 20 15 100

POTROŠNIŠKI KREDITI
Gorenjska Banka
Banka s poslanom
http://www.gbkr.si
S 1.8.2002 nižje obrestne mere

GORENJSKI GLAS®

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 61 - CENA 240 SIT (14 HRK)

Kranj, petek, 9. avgusta 2002

Foto: Tina Dokl

Ležalnik v senco, noge pa v škafo

Tako nekako bo, če verjamemo anketam, to poletje dopustovala slaba polovica Slovencev. Tisti, ki se čarobnemu vonju morja vendarle ne želijo odreči, se še vedno največ odločajo za Hrvaško. Ker je pač najbližja, z avtom in za nekaj tisočakov bencina dostopna v par urah, ker govorimo podoben jezik in nas družijo skupna zgodovina. To pa so v glavnem tudi vse prednosti počitnic na Hrvaškem. Precej nepomembne prednosti. To priznavajo številni, ki se s Hrvaške vračajo razočarani. Cene so namreč visoke, odločno previsoke za udobje in kvaliteto storitev, ki jih Hrvatje poleg lepega morja ponujajo. Zato celo v kampih (nekateri v Istri so že pokupili Italijani in brž navili cene) in apartmajih, kjer so počitnice ob hrani, zvečine pripeljani od doma, pravzaprav najcenejše, letos ni posebne gneče.

Najbolj poželjiv za delavce s plitvimi žepi, kakršnih je največ, je še vedno sindikalni turizem, ki pa je v minulem desetletju na žalost tudi močno opešal. Podjetja so v času gospodarske krize in lastninjenja svoje domove, apartmaje in prikolice na veliko razprodajala, k zdesetkanju pa je zaradi pravnih zapletov pripomogla tudi osamosvojitve. Kdor namreč svoje lastnine pred tem ni imel zemljiško-knjižno urejene, je kot tujec na Hrvaškem naletel na resne težave. Kranjska Pineseta, na primer, ki upravlja z otroškimi letoviščem v Novigradu, se je težavam ognila tako, da posluje prek svoje hrvaške firme, ki zagotavlja spoštovanje hrvaške zakonodaje kot tudi vseh standardov za gostinstvo in turizem. Drugi so si za "varuha" izbrali eno od domačih pravnih oseb, najkrajši konec pa nedvomno vlečejo posamezniki, ki so v skupni domovini poceni kupovali obmorske parcele, jih dostikrat na črno pozidali, zdaj pa tretajo, ali jih bodo uspeli legalizirati ali ne. In tudi zato je hrvaško morje za marsikoga manj modro, kot je v resnici.

Helena Jelovčan

V Kamni Gorici je ogenj uničil podstrešno stanovanje

Kamna Gorica - Za najmanj deset milijonov tolarjev škode je v torek zjutraj povzročil ogenj, ki je vzplamenel v podstrešnem stanovanju hiše v Kamni Gorici 60. Lastnik H. V. naj bi bil tedaj na dopustu, stanovalci v pritličju pa naj bi že ponoči zavohali dim, vendar niso mogli ugotoviti, od kod prihaja. Okrog osmih zjutraj je požar zajel celotno stanovanje. Omejili in pogasili so ga prostovoljni gasilci iz Kamne Gorice, Kroke, Podnarta in Radovljice. Zaradi gašenja sta bili poškodovani tudi pritlični stanovanji. Po vsej verjetnosti je zagorelo zaradi kratkega stika na električni napeljavi.

H.J., foto: Gorazd Kavčič

Žagarjeva cesta odprta

sodelovala tudi Komunala. Po Žagarjevi cesti je že prišla na vrsto enosmerna Gregorčičeva ulica od Slovenskega trga, mimo Prešernovega gaja, do križišča z Žagarjevo, dolga 380 metrov. Obnova, ki vsebuje tudi gradnjo pločnika po desni strani in delno po levi, parkirišča za bočno parkiranje na desni, ureditev vhoda v Prešernov gaj, postavitev nove javne razsvetljave in gradnjo komunalnih vodov, bo občino stala predvidoma 85 milijonov tolarjev. Končana bo v poldrugem mesecu, torej sredi septembra. Predvidoma oktobra pa bo prišla na vrsto Partizanska cesta, ki bo "v delu" do aprila ali maja prihodnje leto.

H.J., foto: Tina Dokl

Velika nagrada Prešernovemu gledališču na festivalu v Umagu

Kranj - V nedeljo se je v Umagu na Hrvaškem s podelitvijo nagrad končal 3. mednarodni festival komornega gledališča Zlati lev. Po mnenju petčlanske strokovne žirije je bila za najboljšo predstavo festivala razglašena drama Vera, ljubezen, upanje Odonu von Horvathu v režiji Eduarda Milerja, za najboljšo pa jo je z glasovanjem izbralo tudi občinstvo. Eno od treh enakovrednih nagrad je prejela tudi Darja Reichman.

Poleg obeh nagrad za najboljšo predstavo festivala (strokovne žirije in občinstva) so v nedeljo v Umagu podelili še tri enakovredne nagrade. Kot zapisano Darji Reichman za vlogo Elisabeth v zmagovalni predstavi Prešernovega gledališča Vera, ljubezen, upanje, Saši Mihelčič za vlogo v predstavi Psihoza 4,48 režiserja Sebastijana Horvata v izvedbi SNG Drame in Meti Hočevar za režijo predstave Daleč

stran v izvedbi SNG Drame. Posebno nagrado pa je prejela še nizozemska igralka Tamara Huilmand za predstavo Wilde with love - Medea. Za Prešernovo gledališče je osvojitve Grand prix ponovitev lanskega uspeha, ko so bili Kranjčani najboljši s predstavo Paule Vogel. Kako sem se naučila voziti v režiji Mateje Koležnik.

"Pomembno je, da so na festivalih prisotni tudi mnogi selektorji drugih festivalov, kar pomeni večjo možnost za povabila, po drugi strani pa smo žal postavljeni pred dejstvo, da marsikatero vabila ne moremo sprejeti, ker ni denarja za to," ugotavlja ravnatelj gledališča Borut Veselko, ki bo konec septembra s "prešernovci" odšel na gostovanje v Cordobo v Argentino, kjer bo svetovna premiera predstave Benetke, katere režiser je Argentinac Omar Viale.

Igor Kavčič

Kranj - Čeprav se je minuli petek po njej že dalo voziti, je kranjski župan Mohor Bogataj obnoven odsek C. Staneta Žagarja od križišča z Bleiweisovo do sodišča uradno odprl šele v sredo. 290

metrov dolg odsek s križiščem je mestno občino stal okroglih 50 milijonov tolarjev. Delo je solidno, v pičlem mesecu dni, opravilo domače cestno podjetje, pri obnovi vodovoda in kanalizacije pa je

Sodelovanje Bleda in Beljaka

Bled - V soboto, 3. avgusta, sta župan Beljaka Helmut Manzenreiter in župan občine Bled mag. Boris Malej v Beljaku podpisala sporazum o prijateljstvu med obema mestoma. Podpis sporazuma po besedah blejskega župana omogoča, da občina Bled s pomočjo Beljaka pridobi sredstva iz evropskih skladov.

Sporazum odpira različne možnosti sodelovanja med obema mestoma. Ob koncu septembra bo s posebnim muzejskim vlakom na Bled pripotovalo 540 članov turističnih, športnih, kulturnih in drugih društev Beljaka. Beljaški župan namreč najbolj prizadevne člane društva vsako leto povabi na zahvalni izlet, za katerega pokrije stroške občina Beljak.

Darinka Sedej

9 770352 666025
Tel. 04 280 16 00
VB LEASING
Vaš leasing.

Alkohol je prijatelj in sovražnik Slovencev

Slovenija se uvršča med države, v katerih imajo ljudje do alkohola zelo pozitiven odnos. Popijemo ga več kot v večini evropskih držav, zato imamo zaradi alkohola več težav. Vlada predlaga sprejem zakona o omejevanju porabe alkohola.

Ljubljana - Strokovnjaki Svetovne zdravstvene organizacije ocenjujejo, da je z rabo alkohola v razvitih državah povezanih približno 9 odstotkov vseh boleznih, od 3 do 10 odstotkov vseh smrti in 15 odstotkov umrlih pred dopolnjenimi 65. letom starosti. Stroški zaradi zdravljenja, manjše produktivnosti zaradi večje obolevnosti, zaradi požarov in poškodbe lastnine in zaradi izgube dohodka zaradi prezgodnje smrti pa znašajo v posameznih državah od 2 do 5 odstotkov bruto domačega proizvoda.

Po vseh podatkih je Slovenija uvrščena med države z veliko porabo alkohola na prebivalca. Registrirana poraba čistega alkohola na državljanu Republike Slovenije, starejšega od 15 let, je znašala leta 2000 10,9 litra, kar pomeni,

da je vsak državljan Slovenije, starejši od 15 let, popil v povprečju dobre 103 litre piva, 41,5 litra vina in dober liter žganih pijač. Preračunano na vse prebivalce, vključno z otroki, je bila poraba čistega alkohola na prebivalca v Sloveniji 8,6 litra, kar nas uvršča med države z veliko porabo, v nekaterih primerih celo pred Francijo.

Starostna meja je 18 let

Varovanje zdravja državljanov je eden najpomembnejših javnih interesov, za katerega je odgovorna vlada. Ta je na seji 25. julija sprejela predlog zakona o omejevanju porabe alkohola in ga predlagala v sprejem državemu zboru. Po predlogu tega zakona je alkoholna pijača vsaka pijača, ki vsebuje nad

1,2 volumenskih odstotkov alkohola, žgana pijača pa je tista alkoholna pijača, ki vsebuje več kot 21 volumenskih odstotkov alkohola. Navedeni so ukrepi za preprečevanje škodljivih posledic rabe alkohola. Če bo zakon sprejet, bodo morala imeti živila, ki vsebujejo alkohol, na embalaži jasno označeno vsebnost alkohola in opozorilo, da živilo ni primerno za otroke. Prepovedana bo prodaja in ponudba alkoholnih pijač osebam, mlajšim od 18 let. Tudi v večini držav, članicah Evropske unije, je meja postavljena na 16 ali 18 let, v nekaterih pa pri žganih pijačah na 20 let. Prav tako je predlagana prepoved prodaje alkoholnih pijač osebam, ki kažejo očitne znake opitosti, in prodaja iz avtomatskih samopostrežnih naprav. Prodajalec oziroma po-

Največ nesreč

v gradbeništvu in gozdarstvu

Lani je bilo v Sloveniji nekaj nad 25.000 nezgod pri delu, v katerih je umrlo 19 ljudi. Največ smrtnih nesreč je bilo v gradbeništvu in gozdarstvu.

Ljubljana - Inšpektorat za delo je pripravil poročilo o delu v letu 2001, ki ga je vlada potrdila in predlagala v obravnavo državnemu zboru. V inšpektoratu dela 76 pooblaščenih inšpektorjev, kar je premalo. Za Gorenjsko deluje območna enota v Kranju. Skupno je bilo opravljenih 6437 inšpekcijskih pregledov, lani pa je bilo končano tudi prehodno obdobje pri uresničevanju novega zakona o varnosti in zdravju pri delu. Do konca leta so morali vsi delodajalci, razen kmetov in samozaposlenih, sprejeti "izjavo o varnosti". Inšpektorji letos preverjajo, v ko-

likšni meri je bilo to določilo uresničeno. Leta 2001 se je zgodilo v Sloveniji 25.176 nezgod pri delu, med katerimi se jih je velika večina (21.484) zgodila neposredno na delu ali na službeni poti v okviru delovnega časa. Nesreč s smrtnim izidom je bilo 19, toliko kot leta 2000. Trije ljudje so umrli na službeni poti v okviru rednega dela, trije pa na poti na delo oziroma z dela. Največ nesreč s smrtnim izidom je bilo v gradbeništvu, gozdarstvu in pri gozdarskih storitvah, dve nesreči s smrtnim izidom pa sta se zgodili pri obdelavi lesa.

Inšpektorji so pri svojem delu večkrat ogroženi in izpostavljeni nasilju. Problematika se celo stopnjuje, zlasti v primeru inšpektorice, ki jih je zlasti pri nočnih pregledih varovala policija. Inšpektorice poročajo, da jih posamezniki zasledujejo. Stopnjujejo se anonimne grožnje po telefonu, pogosto pa so neznanci grozili tudi družinskimi članovi inšpektorice. Na splošno se odnos do zagotavljanja varnega in zdravega okolja za delo izboljšuje, prihodnje leto pa bo začel veljati še novi zakon o delovnih razmerjih.

J.K.

Razumevanje kmečkega stanu

Ljubljana - Na drugo obletnico ustanovitve Nove Slovenije, krščanske ljudske stranke, so 4. julija na Gomilskem ustanovili Kmečko zvezo pri Novi Sloveniji. V sporočilu za javnost so zapisali, da si bo nova zveza na vseh področjih svojega dela prizadevala, da bodo "Slovenci po 50 letih načrtnega zapostavljanja kmečkega sloja razumeli pomen kmečkega stanu in bodo z njim solidarni ter bodo kmetijstvu priznali ves njegov pomen, poleg pridelave hrane tudi druge opravljene naloge." Iz-

hodišče za delovanje zveze, ki bo združevala kmete in vse, ki se ukvarjajo s kmetijstvom ali jih to področje zanima, je Strategija razvoja slovenskega kmetijstva, ki je bila sprejeta leta 1993 in je za osnovnega nosilca kmetovanja postavila družinsko kmetijo. Slovensko kmetijstvo je ekosocialno in tržno naravnano, ki mora napredek graditi na izkoriščanju naravnih danosti in na povečevanju produktivnosti ter kakovosti. Po mnenju nove Kmečke zveze Slovenija ne sme dovoliti, da bi zara-

di liberalizacije trga padla strateška proizvodnja hrane in s tem samookrba z najpomembnejšimi kmetijskimi pridelki. Preskrba s strateškimi kmetijskimi pridelki je odločilna za suverenost vsake države. Liberalizem ne sme postati prevladujoč način razmišljanja slovenskega naroda.

Za predsednika Kmečke zveze pri Novi Sloveniji so izvolili Vladimira Porija, doktorja veterinarske medicine iz Prevalj, Rudi Bernik iz Železnikov pa je predsednik nadzornega odbora. J.K.

nudnik bo smel od vsake osebe, za katero bo domneval, da ne izpolnjuje pogojev, zahtevati izkaz svoje starosti z javno listino. Če bo oseba to odklonila, se ji ne bi smelo prodati alkoholne pijače. Alkoholne pijače bo prepovedano prodajati ali ponujati osebam, za katere je mogoče upravičeno domnevati, da so mlajše od 18 let. Med 21. uro zvečer in 7. uro naslednjega dne bo prepovedana prodaja alkoholnih pijač, razen v gostinskih obratih, kjer je dovoljena prodaja alkohola do konca obratovalnega časa. V gostinskih obratih bodo smeli prodajati žgane pijače šele po 10. uri. Prepoved prodaje ali njeno omejevanje bo moralo biti objavljeno na vidnem mestu v vseh prostorih. V predlogu zakona je predlagana popolna prepoved prodaje alkoholnih pijač v stavbah in pripadajočih funkcionalnih zemljiščih, kjer se opravlja dejavnost vzgoje, izobraževanja in zdravstva, v športnih objektih, eno uro pred začetkom in med športno prireditvijo, in med delovnim časom v obratih javne prehrane. Gostinski obrati, v katerih bodo naprodaj alkoholne pijače, bodo morali imeti naprodaj vsaj dve brezalkoholni pijači, ki bosta cenovno enaki ali cenejši od najcenejše alkoholne pijače. V pri-

meru kršenja zakona so predvidene kazni, za pravne osebe od 500.000 do 8 milijonov tolarjev in za posameznike oziroma odgovorne osebe od 250.000 do 5 milijonov tolarjev. Kdor bo osebam, mlajšim od 18 let, prodajal alkoholne pijače na javnem mestu, bo na primer kaznovan s 50.000 tolarji kazni, ki jo bosta lahko izrekla in izterjala zdravstveni inšpektor ali policist na kraju prekrška.

Zaradi alkohola letno 500 mrtvih

Najrazličnejši podatki kažejo, da je alkohol v Sloveniji resen problem. Leta 2000 je število bolniških dni zaradi alkohola predstavljalo 6,4 odstotka vseh bolniških dni v Sloveniji, povprečna letna doba pa je bila v teh primerih daljša za 15 dni.

Zaradi alkohola je precejšnja odsotnost z dela, posredno pa je alkohol vzrok za manjšo produktivnost na delovnem mestu. V Sloveniji je v obdobju med letoma 1987 in 1996 zaradi alkohola letno umrlo 522 ljudi, starejših od 15 let, kar predstavlja 3 odstotke vseh smrti. Najpogostejši vzroki smrti so nesreče na cesti ali pri delu zaradi alkohola in kronične

bolezni jeter in ciroze. V teh primerjavah smo visoko nad evropskim povprečjem. Alkohol je tudi dejavnik samomorilstva, ki je za Slovenijo velik problem. Med osebami, ki so naredile samomor, jih je bila dobra tretjina alkoholikov.

Alkohol je v Sloveniji prisoten v pomembnem delu prometnih nesreč. Alkoholizirani vozniki so leta 2000 povzročili 37,8 odstotka prometnih nezgod s smrtnim izidom, 20,2 odstotka nezgod s hudimi telesnimi poškodbami, 14,8 odstotka nezgod z lažjimi telesnimi poškodbami in 6,8 odstotka nezgod z materialno škodo. Alkohol povzroča torej težje prometne nesreče.

Leta 2000 je v prometnih nesrečah z udeležbo alkohola umrlo 115 oseb, med katerimi so bili 104 mlajši od 65 let in jih statistika uvršča med tako imenovane "prezgodnje smrti". Zgubljenih je bilo 2830 let potencialnega življenja. Vsak tretji povzročitelj prometne nesreče s smrtnim izidom je imel v krvi koncentracijo alkohola nad dovoljeno mejo. Med pivci alkoholnih pijač so vedno pogostejši mladi, zato naj bi novi zakon otrokom in mladostnikom omejil dostop do alkoholnih pijač.

Jože Košnjek

Septembra že volilna vročica

Zadnji rok za vložitev kandidatur za predsednika republike, za župane in občinske svetnike, za člane svetov krajevskih skupnosti in svetov vaških in četrtinskih skupnosti je 16. oktober.

Ljubljana - Čeprav je do 10. novembra, ko bodo predsedniške in lokalne volitve, še krepka dva meseca, se bo septembra že začel volilna vročica. 2. septembra bodo začela teči volilna opravila, ko bo mogoče zbirati podpise za posamezne kandidature (če jih ne bodo predlagale stranke) in sklicati zbornice volivcev, kar je naloga sedanjih občinskih vodstev. Kandidature morajo biti vložene najkasneje do 16. oktobra. Če se bo morda kateri od kandidatov premislil, bo imel čas do 22. oktobra, ko bodo znani dokončni seznam kandidatur. Na predsedniških volitvah bo zanesljivo sodelovalo nad pet kandidatov, na lokalnih volitvah pa bodo izvolili 193 županov in preko 3000 svetnikov. Na kandidatnih listah

za predsednika republike, za župane in za svetnike v občinskih svetih bo nad 15.000 kandidatov. Tudi zaradi možnosti upoštevanja vseh glasov, oddanih v tujini na naših konzularnih predstavništvih in posredovanih po pošti, bo drugi krog volitev 21 dni po prvem, najkasneje pa 1. decembra. Kdaj bo drugi krog, bo določila republiška volilna komisija.

Volilna kampanja se bo začela mesec pred volitvami, to je 11. oktobra. Posebni transakcijski račun organizatorjev volilnih kampanj posameznih kandidatov bodo morali biti odprti 45 dni pred volitvami. Občine bodo morale do 11. septembra določiti plakatna mesta za lokalne in predsedniške volitve. Sedem dni pred

glasovanjem mediji ne bodo smeli več objavljati javno mnenjskih anket. Novembra bomo volili tudi državne svetnike, vendar na posrednih volitvah. Na svojih zborih jih bodo volili predstavniki socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov.

Volitve so precejšen strošek za državo in lokalne skupnosti. Za volitve predsednika republike je v letošnjem proračunu zagotovljenih 415 milijonov tolarjev, za morebitni drugi krog pa v proračunu za leto 2003 še 95 milijonov tolarjev. Za volitve v državni svet je zagotovljenih 38 milijonov tolarjev. Toliko naj bi za lokalne volitve prispevala država, vse druge stroške teh volitev pa bodo krile občine.

Jože Košnjek

Dan med zadovoljnimi otroki na morju

Mami, na morju je super

Starejši se Pinete spomnijo kot kranjskega oziroma bolj gorenjskega letovišča, mlajši jo poznajo zaradi kolonije. Poleg Pinete je še nekaj drugih, manjših letovišč, kjer še vedno prevladuje slovenščina, vendar različni dialekti.

Pa ne hodijo v Pineto samo otroci, tudi odrasli vse bolj pogosto zaidejo tja. Včasih si med otroki opazil le kakega upokojenca, sem ter tja kakega invalida, danes vse več mladih parov in družin, starih staršev z vnuki in odkar so dostop do morja za invalide še bolj uredili ter naredili valobran, je tudi teh vsako leto več.

iz drugih krajev Gorenjske, v poletnih mesecih polnijo dve veliki stavbi v Pineti: moško in žensko. Predšolski otroci obiščejo Pineto pred začetkom sezone, šole v na-

dus, le da so te sedaj pošteno prenovljene. Zveza društev prijateljev mladine z Jesenic žr vrsto let tu omogoča letovanje šolarjem in ostalim z gornjega konca Gorenjske, kot so Jesenice in Kranjska Gora. V zadnjem času pa se pri njih najdejo tudi kolonije, šole v naravi iz Šentjurja, Tolmina, Kopra in Sežane. Nekje med obema letoviščema najdemo še Mariborčane, Ljubljance in celo nov kamp, last nekega Italijana.

Včasih se starši vprašajo, kaj je bolje: iti z otrokom na morje, ali ga prepustiti koloniji, kjer se bo spoznaval s sovrstniki, se naučil plavati, ali celo skrbeti za red v svoji sobi. Dejstvo je, če otroku v koloniji prvič ni všeč, naslednjič ne gre. Po drugi strani pa kolonija marsikomu, ki drugače

morja do svoje polnoletnosti sploh ne bi videl, omogoči ravno to. Z leti se tudi način sprejemanja vzgojiteljev spreminja. Pedagoško

vodstvo posamezne izmene postaja vse bolj odgovorno; vzgojitelji so starejši posamezniki, ki imajo posluš za pedagoški pristop. Otroci so namreč vedno bolj zahtevni - mlajši sploh. Z njimi se je treba čez dan ukvarjati, jih zabavati, plavati z njimi, paziti nanje, včasih postiljati njihove postelje, jim deliti hrano, malico...

Kolonija je v prvi vrsti namenjena druženju otrok, na kar se je včasih že malce pozabilo, vendar je letošnja tretja izmena v Pineti dokaz, da to kolonija spet postaja: jutranje interesne dejavnosti, zabava, ples in morje - vse z namenom, da se imajo otroci lepo. In kako se to opazi? Ni ne bolnih, ne z dolgočasenih ne žalostnih otroških obrazov, le kopic smeha in čofotanja.

Brun Alenka, foto: Tina Dokl

Košarkarsko igrišče, igranje odbojke, možnost jutranjega teka, popoldansko plavanje, urejena plaža ter obilica sence je krasen kotiček za nekoga, ki si želi urejen dopust. Žal miru v Pineti ni ravno veliko, ker je v prvi vrsti le-

tovišče namenjeno otrokom, potem zunanji gostom, kar seveda pomeni vrvež, a obenem tudi življenje. Tega pa je tu dovolj. Štiri izmene kranjske zdravstvene kolonije, kakor jo poimenujemo, čeprav se v njej nahajajo tudi otroci

ravi se začnejo največkrat v začetku jeseni, pravzaprav že konec avgusta.

Kak kilometer stran od Pinete se nahaja "jeseniški kamp", oziroma skupek majhnih hišic, kakršne je imel svoje čase kranjski Tekstil-

Nov prospekt Vintgarja

Gorje - Soteska Vintgar v Gorjah je ena najbolj obiskanih izletniških točk blejskih gostov. Za obiskovalce je urejena in odprta od leta 1893 dalje. Vsa leta pa ni imela primerne prospekte, ki bi v sliki in besedi predstavil njene lepote. Letošnja pomlad pa se je Turistično društvo Gorje s Turizmom Bled dogovorilo, da izdajo zloženko, ki je zdaj izšla v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. Publikacija predstavlja Gorje, dr. Albina Belarja, sotesko Vintgar in Pokljuško sotesko. Dr. Albin Belar je bil velik ljubitelj narave in prvi pobudnik za ustanovitev naravovarstvenega parka nad Komarčo. Sotesko Vintgar sta odkril tedanji župan Gorij Jakob Žumer, leta 1891 in kartograf Benedikt Lergetporer. Zanimiva je tudi največja fosilna soteska - Pokljuška soteska s pokljuško luknjo in naravnim kamnitim mostom. Pri nastajanju zgibanke je sodeloval tudi triglavski narodni park.

Jubilej Cirila Robiča

30. julija 1912 se je v Gozd Martuljku, po starem v Rutah, rodil Ciril Robič, po domače Kavaričev Ciril, gasilec - veteran PGD Gozd Martuljek. Svoj častitljiv jubilej - 90-letnico - je proslavil v krogu družine, sorodnikov in prijateljev gasilcev.

Gozd Martuljek - Bilo je meseca maja 1938, ko so se rutarški možje in fantje sestali v gostilni Pristavec v Kranjski Gori in prišli do ideje, da bi ustanovili lastno

prostovoljno gasilsko društvo. Med njimi je bil tudi petindvajsetletni Ciril Robič. Požari so bili tisti čas kar pogosti, sosednja gasilska društva v Zgornjesavski dolini pa so imela takrat le konjske vprege, oddaljenost med vasi je bila precejšnja in zato hitra pomoč ni bila mogoča. Te razmere so Rutarjanom dale misliti, da je nujno treba ustanoviti svoje gasilsko društvo. Gasilsko društvo Gozd Martuljek je bilo ustanovljeno 12. junija 1938 v gostilni Jožica v Rutah, med soustanovitelji pa je bil tudi Ciril Robič.

Od ustanovitve društva leta 1938 do leta 1947 je bil Ciril poveljnik rutarških gasilcev, v letih med 1953 in 1966 ter v letih med 1968 in 1979 pa je bil predsednik PGD Gozd Martuljek. Zagnani mladi gasilci so šli takoj v akcijo

po hišah Rut in Srednjega vrha. In tako je bila nabavljena prva motorna brigalna. To je bila dobra stara ilovka, ki je služila pri gašenju vseh požarov in še danes je sposobna za to akcijo. Gasilskega doma še ni bilo, motorsko in cevi so gasilci hranili kar po hišah.

Gasilci so kmalu čutili potrebo po gasilskem domu. Začela se je druga svetovna vojna in tako do gradnje ni prišlo. Gasilska dejavnost je zahtevala svoje ne glede na politiko. Prva dva večja požara so gasilci gasili 4. aprila 1940. Takrat sta skoraj istočasno zagoreli Vrbanijeva in Pintarjeva štala. Tisto noč je bila prvič uporabljena vsa oprema. Leta 1948 se je začel graditi gasilski dom, za kar je imel veliko zaslug tudi Ciril, ki je bil tudi predsednik gradbenega odbora pri sami gradnji in kasnejši širitvi gasilskega doma v Gozd Martuljku ter pri gradnji gasilskega orodišča v Srednjem vrhu.

Ciril Robič je bil vseskozi delovanje v gasilskih vrstah zelo aktiven, kar dokazuje še sedaj, saj znanje in izkušnje rad posreduje mlajšim gasilcem. Poleg tega je zelo spoštovan, saj je tudi odlično strokovno izobražen.

Svoja leta rutarška grča še dobro skriva, še vedno se rad pošali in se radi nasmeji, še vedno se kljub častitljivi starosti rad popelje s svojo "katro" ali pa se peš poda po bližnjih hribih in dolinah, ki jih v dolini pod mogočno Špiškovo skupino ne manjka. Za dolgoletno delovanje v društvu je prejel številna gasilska priznanja, med drugimi tudi značko gasilca - veterana. Več let je deloval tudi v predsedstvu Občinske gasilske zveze Jesenice. Rutarški gasilci mu želijo še veliko zdravih in srečnih let v krogu domačih, kakor tudi med gasilci.

Lojze Kerštan

Svečanost pod Storžičem

Peti avgust je, predvsem za udeležence NOB, praznik kot spomin na prve žrtve okupatorja, ki so padle v neenakem boju v Verbičevi koči in ob njej.

Tržič - Peti avgust, nekdanji občinski praznik, ki ga je tržiška oblast po osamosvojitvi degradirala v "dan spomina", je še vedno za številne občane, predvsem pa udeležence NOB praznik kot spomin na prve žrtve okupatorja, ki so padle v neenakem boju petega avgusta v ranih jutranjih urah v Verbičevi koči in ob njej v bližini današnjega planinskega doma pod Storžičem.

Kljub zelo slabemu vremenu je jutranjih urah se je v nedeljo, 4. avgusta, ob spomeniku zbrala množica simpatizerjev narodno-

osvobodilnega boja ter prisluhnila besedam slavnostnega govornika **mag. Boruta Sajovica**, ki se je dotaknil te zgodovinske krutosti nacističnega okupatorja.

Zaobiti pa ni mogel nekaterih dejstev, ki niso v prid odnosom med težnjami in hotenji vodstva občinskega odbora ZZBU NOB Tržič na eni strani in vodstvom občine na drugi strani, pri čemer je še vedno v ospredju preimeno- vanje paviljona narodnoosvobodilnega boja v galerijo oz. paviljon Ferda Mayerja, o čemer je spregovoril tudi predsednik ob-

činskega odbora zveze borcev **Jelko Žagar**. V kulturnem programu so sodelovali kvartet "Rožmarin", recitatorja Marina in Miro ter harmonikar Polde.

I.B.

Kanalizacija v Suhadolah

Komenda - Spomladi, takoj po občinskem prazniku, se je v Suhadolah v občini Komenda začela gradnja fekalne in meteorne kanalizacije. Glavni izvajalec celotnega komunalnega projekta, ki so ga sklenili ta teden, je bil Gratel, d.o.o., Ptuj Poslovna enota Ljubljana s podizvajalcem Rešet, d.o.o., Kranj in kranjskim Cestnim podjetjem. Na glavni kanalizacijski vod fekalne kanalizacije skozi Suhadole se bo lahko priključilo okrog petdeset objektov. Sedanja izgradnja pa sicer pomeni prvo fazo gradnje kanalizacije v Suhadolah. Sicer pa so v občini Komenda na spomladanskih javnih razpravah povsod podprli pobudo župana Tomaža Drolca in se odločili, da bodo v prihodnjih nekaj letih po vsej občini zgradili kanali-

zacija. Sedanja izgradnja prve faze v Suhadolah, ko so pred dnevi z asfaltiranjem v enem delu končali

načrtovani komunalni projekt, zato pomeni začetek uresničevanja nekajletnega programa.

A.Ž.

Plavalka Alenka Kejžar že deset let navdušuje z rekordi in kolajnami

Čeprav je bila zastava slovaška, je moja kolajna samo naša

"Res se mi je na zmagovalnem odru zdelo kar malo grozno, ko sem namesto naše zastave zagledala slovaško. Toda, ko sem malce premislila, je bila pač to napaka organizatorjev in zato moja kolajna ni nič manj naša in moj trud ni nič manj vreden," pravi naša šampionka Alenka Kejžar z Mlake pri Kranju, ki se je v ponedeljek skupaj z ostalimi reprezentanti vrnila iz evropskega plavalnega prvenstva v Berlinu in se tudi na domačih tleh veselila novega uspeha.

Kranj - Alenka Kejžar je športnica, brez katere si že kar nekaj let ne znamo več predstavljati naše plavalne reprezentance. Včasih jo na prvem mestu med domačimi zvezdniki sicer zamenja kdo drug, toda vedno znova nato dokaže, kdo je vendarle "kraljica". Tako je bilo tudi na letošnjem evropskem prvenstvu v Berlinu. Alenka je sicer napovedovala, da je dobro pripravljena, da so nove rekordne znanke zanjo na vsakem tekmovanju izziv ... toda -

kot vedno - ni ničesar obljubljala. Le to, da si želi plavati bolje kot kadarkoli doslej.

Ko je nekaj dni kasneje stala na zmagovalnem odru in je imela okoli vratu bronasto kolajno, je bilo jasno, da je znova opravila veliko delo. Da je iz navdušene najstnice, ki je plavala, ker je pač imela plavanje rada, pri trindvajsetih letih postala zrela tekmovalka, ki še vedno plava, ker ima plavanje pač rada...

Alenka Kejžar

Deset let trdega dela in dokazovanja

"Alenkino izstopanje iz povprečja, njeni dobri rezultati, so se začeli leta 1992. To pomeni, da vrhunski tekmovalci potrebuje nekje deset let, da lahko naredi res "špica" rezultat. Seveda s tem še zdaleč ne mislim, da Alenka v prihodnje ni sposobna še več, še boljših rezultatov. Do olimpijskih iger sta še dve leti in v tem času je moč narediti še marsikaj. Dejstvo pa je, da mora uspešen tekmovalci od tako rekoč otroških let prebroditi vse najstniške težave in probleme, s katerimi se srečuje in da na koncu "osebnostno zraste" ter si tudi sam želi doseči vrhunski rezultat. Alenka sedaj tudi

V finalu evropskega prvenstva v Berlinu sta poleg Alenke Kejžar, ki je domov prinesla bronasto kolajno, plavala tudi Peter Mankoč in Blaž Medvešek.

sama poudarja, da se je njen odnos do treningov z leti spreminjal in da se sedaj zaveda, kaj hoče. "Jaz sem zadovoljen, da sem sodeloval pri njenem razvoju in da tudi

še sedaj lahko pomagam. Kljub temu da zadnji dve leti večino časa študira in trenira v Ameriki, sem v stiku tako z njo kot njenim ameriškim trenerjem Stevom Collinsom. Ko pride domov, mora trenirati in vse ostalo potekati normalno naprej, kar se je letos po zaključnih pripravah v Radovljici izkazalo kot odlično," pravi njen dolgoletni klubski trener in selektor slovenskih plavalnih reprezentanc iz Radovljice Ciril Globočnik, ki je za Alenko že pred dobrim desetletjem napovedal, da ima ob vztrajanju vse možnosti postati vrhunska tekmovalka.

Vztrajala bo najmanj do olimpijskih iger v Atenah

Seveda so se njegove napovedi kmalu začele uresničevati, saj je Alenka - kljub mladosti - že dvakrat nastopila na olimpijskih igrah ter na številnih evropskih in svetovnih prvenstvih. Domov je prinašala tudi že kolajne, toda v 50-metrskem bazenu, kjer so odličja nekako prestižnejša, je bila tokrat v Berlinu v disciplini

Alenki je ob prihodu domov zadovoljen čestital tudi predsednik Plavalne zveze Slovenije Jure Prosen.

200 metrov mešano prvič med evropsko elito.

"Kolajna iz Berlina je za mene zagotovo še ena velika spodbuda, da še bolj treniram, da lahko načrtujem še boljše rezultate, saj si vedno po uspehu želim novega napredka. Zagotovo bom vztrajala še do olimpijskih iger leta 2004 v Atenah, nato pa se bom odločala

doma razmišljala Alenka, kar šest let mlajša Alenkina klubski prijateljica Tamara pa je dodala: "Z Alenko poklepetava o marsičem, pri njej mi je najbolj všeč, da je vedno tako sproščena in se lahko pogovoriva prav vse. Če jo kaj vprašam, mi z veseljem da tudi nasvet, tudi spodbuja me in ob njej se počutim, da je vredno trenirati."

Seveda pa Alenke ne občudujejo le mlajše sotekmovke, tudi prijatelj iz radovljiškega plavalnega klub Marko Milenkovič, ki prav tako študira in trenira v Ameriki, je na evropskem prvenstvu ob svojih nastopih vselej stiskal pesti tudi za Alenko.

"Vsi preostali plavalci smo se ob Alenkini nastopu v finalu zbrali na tribunah bazena. Imeli smo zastave, navijali smo in mene je potem še dva dni bolelo grlo. Seveda smo bili veseli njene kolajne, ki smo jo po predtekmovanju že kar pričakovali, toliko bolj pa so nas razočarali organizatorji, ki so našo zastavo zamenjali s slovaško. Tega od Nemcev nihče ni pričakoval, saj je Nemčija pač bližje in bi nas lahko poznali," je bil ogorčen tudi Marko, ki je s prvenstva prišel zadovoljen tudi s svojim rezultatom, saj je v hudi konkurenci na 400 metrov mešano osvojil deseto mesto.

Alenkini uspehi so spodbuda tudi za mlajšo klubsko prijateljico Tamara Sambrailo, ki je prejšnji mesec prinesla odličje z mladinskega evropskega prvenstva.

la za naprej. Trenutno sem v tretjem letniku študija v Dallasu na fakulteti za management in všeč mi je, ker lahko dobro uskladim študij in treninge," pravi Alenka Kejžar, ki pa je v zadnjem letu v bazenu ostala brez svoje tekme in sestre Nataše, saj sta pred leti dajali spodbudo druga drugi.

O Alenki pa pravi: "Kot pravi sama, se je v dveh letih res malce zresnila. Toda to velja samo pri treningih v bazenu, sicer pa je še vedno nasmejana in zabavna, kar občutim tudi sam, saj sva se po prihodu iz Amerike vsak dan vozila skupaj na treninge v Radovljico."

Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

ČESTITAMO

slovenskim plavalcem za uspehe na 26. evropskem prvenstvu v Berlinu, še posebej Alenki Kejžar za bronasto medaljo.

VELIKO DOBRIH UVRSTITEV VAM ŽELIMO TUDI V PRIHODNJE. SPONZOR PLAVALNEGA KLUBA RADOVLJICA

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, o.o.

Za naslove slovenskih prvakov

V sredo se je na radovljiškem kopališču pod Oblo gorico začelo letošnje odprto državno prvenstvo v plavanju, že prvi dan pa je članica domačega kluba Anja Klinar postavila dva rekorda in znova dokazala, da ima Alenka Kejžar v domačem bazenu odlične naslednice.

Radovljica - Letošnje odprto prvenstvo Slovenije v plavanju "Mobilnet 2002", ki ga je Plavalna zveza Slovenije znova zaupala Plavalnemu klubu Radovljica, se je v sredo začelo pod vtisom konca tedna končanega evropskega prvenstva v Berlinu. Številni gledalci so namreč lahko pozdravili večino slovenskih udeležencev evropskega prvenstva, prav posebna pozornost pa je bila na svečanem odprtju tekmovanja namenjena dobitnici bronaste kolajne na 200 metrov mešano Alenki Kejžar in njenemu domačemu trenerju in selektorju naših reprezentanc Cirilu Globočniku, ki ju je domači župan Janko S. Stušek nagradil z zasluženim občinsko nagrado.

Tako Alenka Kejžar kot Ciril Globočnik in ostali naši reprezentantje so dobivali čestitke za uspešne nastope tudi od ostalih

slavnostnih govornikov na slovesnosti: državnega sekretarja za šport dr. Jake Bednarika, predsednika Plavalne zveze Slovenije Jureta Prosenja, predsednika do-

Anja Klinar je že v sredo postavila dva državna rekorda.

mačega kluba Jožeta Rebca in predsednika olimpijskega komiteja Slovenije mag. Janeza Kocijančiča, ki je v tudi v imenu predsednika častnega odbora predsed-

nika Milana Kučana odprl prvenstvo v Radovljici. Po dopoldanskih predtekmovanjih so sledila finala, kjer se je najbolj izkazala članica domačega kluba Anja Klinar, ki je v dveh tekmah popravila dva kadetska, mladinska in absolutna slovenska rekorda. Na 200 metrov prsno sedaj znaša 2:31,60, na 100 delfin pa 1:02,14.

Tudi Alenka Kejžar v disciplini 50 metrov hrbtno ni imela težav s tekmicami, čeprav je ob njej nastopila dobitnica dveh kolajn iz Berlina Belorusinja Elena Popčenko, ki je tudi prvo ime radovljiškega odprtega prvenstva Slovenije med tujini tekmovalkami. Prvenstvo v Radovljici se je nadaljevalo še včeraj, danes in jutri, ko se bo tekmovanje končalo. Kvalifikacije bodo ob 9. uri dopoldne, finala pa ob 18. uri.

Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

Po Žrelu navzdol ...

Najprej sem kolesarila po Avstriji, potem sem lezla na Ledine, nazadnje sem doživela še spust do Češke kočice nad Jezerskim po Žrelu. V nekaj mesecih sem se narekreirala za vsa leta nazaj.

Skoraj dva tedna nazaj je Kranjska kočica na Ledinah praznovala svojih 25 let. O tem smo že pisali. Predvsem je bil poudarek na otvoritvi čistilne naprave, veliko pa se je govorilo tudi o neurju, ki je besnelo na dan same otvoritve Kranjske kočice, pred 25 leti. Proslave oziroma jubileja na Ledinah se je udeležilo veliko funkcionarjev iz preteklosti, manjkala pa niso niti imena, katerih funkcije so opazne tudi v sedanosti.

Poleg vsega pompa je bilo opaziti kar nekaj posameznikov in posameznice, ki so prišli v gore popolnoma neopremljeni. Začela se je pač aktivna planinska sezona. Največkrat predstavljajo velik problem tudi smeti, ki ostanejo za tako imenovanimi planinci, vendar je meni najbolj ostala v spominu prehojeno pot, ko sva se s

bila uporabna zapletena, več točk sem dobila. Kako in zakaj, ne vem, vendar enostavni problemi so bili zame vedno težje rešljivi.

Odločitev je padla: v dolino se vračava preko Češke kočice. Tina ravno ni rekla, da vodi pot čez Žrelo in je kar naporna za nekoga, ki ne hodi redno v hribe. Spominjala se je poti iz preteklosti, ven-

dar ne dovolj dobro in je besedno zvezo "zajle in klini" pač pozabila omeniti.

Žrelo je znano po krušenju kamnja. Gruča planincev za Žrelo ni primerna. Nervoza se samo stopnjuje. Starejši izkušeni planinci bi radi hitro po klinih sestopili do Češke kočice in tako dokazali, da še niso za staro šaro, medtem ko sem sama prvič (po zelo dolgem času) napol plezala. Pa še navzdol. Adrenalin mi je narasel in popolnoma sem pozabila na utrujenost. Kar je bilo po svoje dobro. Sestop po "nekem" Žrelu nad Jezerskim, med Češko kočico in Ledinami, izkušeni res ne predstavlja nobenega izziva, nama pa je to pomenilo več kot uro popolne koncentracije. Še potem, ko sva prispeli do Češke kočice, ta ni popolnoma popustila.

Preden sva vstopili v Žrelo, sva pred seboj opazovali domačina. Oče je poučeval sina, kako naj se spuščja po najprej skoraj gladki steni - ritensko, obrnjen proti steni. Tehnika se nama je zdela zanimiva, izkazala pa se je tudi za zelo uporabno.

Kakor hitro sva se začeli spuščati po Žrelu, se je začelo. Ravno takrat se je največ planincev odločilo, da bo prečkalo Žrelo. V obe smeri. Pa vsem se je kar najbolj mudilo. Nekateri so bili neverjetno vpljudni, polni napot-

Ritensko gre najlažje...

redim to, naj naredim ono. Problem je bil, ker mi to ni ravno pedagoško razložil, ampak sem imela občutek, da me priganja, kljub temu da se mu ni "nikamor" mudilo. Ko bi lahko stopila v stran, bi ga spustila naprej, pa nisem imela kam. Tina me je gledala in čakala, kdaj mi bo prekipelo. Sama sem postajala nervozna in potem mi je ušlo: "Tina, reči mu naj že neha ropotati." Seveda je bil gospod v trenutku uhljen, presahnila je reka besed, dodal je le še nekaj v smislu, da nekateri, če jih je strah radi vidijo, da jim kar naprej prigovarjaš. Saj verjetno res ni mogel vedeti, da me njegovo priganjanje moti, ter vzbuja v meni le mešane občutke, kaj šele, da bi upoštevala njegove napotke - verjetno so bili dobronamerni. Čakala sem le še kako njegovo izjavo na temo "kakšna je današnja mladina".

Nižje pod prvim spustom, naju je godrnjaje in z izhto prehitel.

Ko sva nekako prilezli do dna prvega dela, naju je čakal še drugi del Žrela. Podoben je prvemu, le da se vzpenjaš. Do Češke kočice sva rabili dvakrat toliko kot ostali. Večina planincev naju je prehitela.

Na Češki kočici sva se ozrli nazaj proti Ledinam, pogledali, kje sva (dobesedno) lezli in bili sami nase kar ponosni.

Za nas "enkrat letne planince, katerih plezalne sposobnosti so bolj borne" zna biti Žrelo strašljivo lep. Kakor sva po eni strani razmišljali, da po tej poti na Češko kočico verjetno ne bova več šli, že razmišljava, kaj pa če bi vseeno...

V tem primeru lahko razumem alpiniste in njihovo ljubezen oziroma že kar zasvojenost: nevarno, vendar bi želeli najprej še, potem pa vedno več in više.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

kov, se jim ni nikamor mudilo in so naju čisto razumeli, drugi so bili podobnega razpoloženja, a so nama kljub temu dihali za ovrtnik.

Najhujši je bil možak, ki verjetno ni mislil nič hudega, a ob vprašanju, ali želi mimo, je vpljudno odvrnil, da ni problema, kar počasi, bo že šlo. Potem pa je začel dobesedno mencati, ker sva bili s Tino pač počasni. Govoril je kot navit, jaz pa sem imela občutek,

Češka kočica nad Jezerskim je ob lepem vremenu deležna precejšnega obiska. Včasih jih tudi slabo ne ustavi. Je tudi dobro izhodišče za nadaljnji obisk gora in hribov okoli nje.

Vredno ogleda ali obiska

Bohinj - Danes se lahko med 16. in 22. uro udeležite Sejma domače in umetne obrti v parku med Hotelom Jezero in prireditvenim prostorom Pod Skalco. Ob 20. uri se lahko popeljete z izletniškim čolnom Bohinj do Ukanca, kjer se potem udeležite večerje domačih - bohinjskih dobrot v Hotelu Zlatorog. Prevoz nazaj je do Ribčevega Laza. V Kampu Danica pa si lahko ob 20.30 uri lahko ogledate nastop Otroške Folklorne skupine Bohinj iz Bohinjske Bistrice. V primeru, da vam nič od tega ne ustreza pa se zapeljite do Ranča Mrcina (Studor), kjer bo ob tabornem ognju Matjaž Gradišar predstavil svoje popotovanje po Jordaniji. **Jutri, v soboto**, popoldne ravno tako poteka Sejem domače in umetne obrti, na istem mestu in ob istih urah kot danes, zvečer pa Turistično društvo Bohinj prireja tradicionalno prireditev - **Kresna noč**, ki se bo začela ob 19. uri Pod Skalco, sam sobotni program pa se začne že ob 10. uri zjutraj z Mednarodnim prvenstvom v figuralnem letenju z jadralsnimi padali in bo trajal pozno v noč. Doživite lahko tudi ognjemet, precej zabave in plesa.

Tržič - V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja vas med 10. in 12 uro vabijo na Poletne počitniške delavnice. V galeriji atrija Občine Tržič razstavlja akademski slikar Jože Meglič. Še vedno se išče največjo moško in žensko nogo v Sloveniji za akcijo **Naj noga Slovenije**, ki jo pripravljajo ob jubilejnem letu Šuštarške nedelje. K prijavi so vabljene vse ženske s številko noge večje od 42 in moški, katerih številka noge je večja od 47. Prijavite se lahko do 15. avgusta na Turistično društvo Tržič.

V nedeljo, 11. avgusta, ste med 11. in 18. uro vabljeni na sprehod po razgledni poti skozi Dovžanovo sotesko. V Razstavno izobraževalnem središču v Dolini si lahko ogledate fosile, najdene na območju Slovenije ter okamnine in kamnine značilne za Dovžanovo sotesko. **A.B.**

Vhodna avla predstavlja prvo svetovno vojno, udeležene države in usodo vojakov, pripadnikov številnih narodov.

vojskovanja, najuspešnejšo prebojno operacijo v prvi svetovni vojni in največji vojaški spopad na slovenskih tleh.

Muzejska zbirka je drugače postavljena v dvanajstih prostorih, kjer vsaka soba posebej predstavlja zgodovinski pregled Kobarida in okolice od najstarejših časov pa do danes. Sobe nosijo imena, kot bela soba, ki "pripoveduje" o krtih pogojih vojskovanja v gorah pozimi; črna soba, ki govori o mrtvih in pohabljenih vojaki;

soba zaledja... Obstaja celo multivizijska soba, kjer vam v pičlih 22 minutah pričarajo in predstavijo dvanajsto soško bitko.

Obiskovalec si lahko v muzeju ogleda več kot 500 fotografij, 50 vojaških zemljevidov in originalnih dokumentov poveljnikov enot - kjer najdemo imena general Cadorne, Krauss, nadporočnik Rommel... čez 1000 primerkov orožja, orožja, uniform, medalj in spominskih predmetov.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Nekje med Bovcem in Tolminom

Ko vas pot zanese v Kobarid

... ne smete mimo Kobariskega muzeja, ki glasno govori o prvi svetovni vojni. Prejel je dve najvišji priznanji, slovensko in evropsko, kar njegovi zbirki daje veliko mednarodno vrednost.

Leta 1992 je muzej prejel Valvasorjevo nagrado in leta 1993 nagrado Sveta Evrope za Evropski muzej leta. Poleg muzeja je v okolici Kobarida še precej drugih pomnikov, ki spominjajo na prvo svetovno vojno, vendar je muzejska zbirka v Kobariskem muzeju zaradi legendarnih zgodovinskih okoliščin, svoje vsebine in postavitve najbolj poznana tako domačim, kot tudi tujim obiskovalcem.

Muzej je bil odprt leta 1990 in je bil posvečen dogajanju med prvo svetovno vojno. Stalno muzejsko zbirko so postavili v prostorih Mašeronovega kmečkovega dvorca, ki je bil zgrajen v začetku 18. stoletja. Muzejska zbirka še posebej natančno predstavlja zaključne operacije na soški fronti v prvi

svetovni vojni - **dvanajsto soško bitko**, ki je trajala od 24. oktobra pa do 9. novembra 1917. Čas med tema dvema datumoma so kasneje označili za "čudež pri Kobaridu". Gre namreč za največjo gorsko bitko v vojaški zgodovini, prvo uspešno bliskovito vojaško operacijo - blitzkrieg v zgodovini

Kobariski muzej

GLASBENIKI MESECA

GLASBENIKI MESECA JULIJA - AVGUSTA 2002
pripravlja Andrej Žalar

Prva kasetna in nagrade

Pred izdajo prve kasete so jim z nasveti in mentorstvom veliko pomagali Boris Rošker, ki je skrbel za instrumentalno izvedbo, pa Franc Ankerst in Šarabon, s katerima uspešno sodelujejo še danes. Konec marca letos pa je izšla druga kasetna in zgoščenka z naslovom Povest o sreči. Izšla je pri založbi Igor in zlati zvoki, na njej pa je nekaj besedil prispeval tudi Ivan Sivec.

Pomembnejši nastopi ansambla Zarja so bili na števerjanskem, ptujskem, gorenjskem, koroškem in vurbereškem festivalu. Pomembni so tudi njihovi nastopi po Sloveniji, ki jih prirejajo radijske postaje, ponosni pa so tudi na predstavitve Slovenije na turističnem sejmu v Dressdnu in na turneje po ZDA in Kanadi.

Najlepše nagrade je ansambel prejel na raznih festivalih. Tako je na ptujskem festivalu Zarja dobila dva srebrna in zlati Orfej. V števerjanu so člani ansambla dobili prvo nagrado za najboljšo vokalno izvedbo. Na koroškem so dobili srebrni nasmeh, na Gorenjskem pa so osvojili drugo mesto po izboru radijskih postaj.

Čeprav je njihov vzornik ansambel Franca Miheliča, ga ne skušajo posnemati. Zarja je namreč edini ansambel, ki izvaja svoje pesmi v gorenjskem narečju.

Ansambel je letos spomladi nastopil tudi z Gorenjskim glasom na prireditvi Veselo v pomlad.

GLASBENIKI MESECA - JULIJ - AVGUSTA 2002

Kje je ansambel nastopil na Gorenjskem?

Ime in priimek.....

Naslov.....

Pošta.....

Kupon, nalepljen na dopisnico, pošljite na GORENJSKI GLAS, p.p. 124, 4001 Kranj.

PRILOŽNOST

NA OBMOČJU KRANJA IN ŠKOFJE LOKE

Zaposlimo:

VEČ ZAVAROVALNIH ZASTOPNIKOV

Pričakujemo:

- srednješolsko izobrazbo ekonomske, komercialne ali druge ustrezne smeri
- eno leto delovnih izkušenj
- poznavanje ustreznih programskih orodij
- zanesljivost, urejenost, komunikativnost in samoiniciativnost
- pripravljenost nadgraditi svoje znanje za potrebe opravljanja poslov zavarovalnega zastopanja

Omogočamo:

- ustvarjalno delovno okolje
- možnost strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja
- samostojnost in dinamičnost pri delu
- stimulatívne zasluzke

Delovno razmerje bomo sklenili s polnim delovnim časom za določen čas 1 leto in trimesečnim poskusnim delom. Po pridobitvi dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja omogočamo zaposlitev za nedoločen čas.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po končanem izbirnem postopku. Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.o.o.

OBMOČNA ENOTA KRANJ
BLEIWEISOVA 20, 4000 KRANJ

triglav

Cvetoče poletje v arboretumu

V Volčjem Potoku so se že razcvetele lilije in dalije.

Volčji Potok - V teh poletnih dneh vam svetujemo, da obiščete Arboretum v Volčjem Potoku. Prepričani smo, da vam bo oddih v arboretumu polepšal dan in boste z njim razveselili goste, ki so prišli k vam. Izlet v arboretumu je tudi poletni tako za poznavalca tega parka, še posebno pa za vašega prijatelja ali znanca, ki bi ga radi seznanili s posebnostmi in lepotami Slovenije, nepozaben dogodek.

V teh dneh so v parku pripravili razstavo izdelovalci in prodajalci okrasnih loncev in posod za hišne vrtove, terase in druge javne površine. Zasajeni lonci so na ogled v arboretumskem parku. Seveda pa je arboretum v teh dneh še posebno lep in nepozaben zaradi cvetočih lilij in dalij. Več kot sto sort dalij

Zacvetele so tudi dalije. Več kot sto vrst jih je v arboretumu.

in več kot 30 sort lilij posajenih v drevoredu in spodnjem angleškem parku je že zacvetelo.

Letošnje poletje pa je v arboretumu bogatejše tudi za nekatere cvetoče živali. Med cvetočimi skulpturami so v parku račke, gosnice, pav in slončki. V vseh živalih je več kot sto tisoč sadik različnega sezonskega cvetja.

V začetku septembra pa v arboretumu pripravljajo tudi festival

jem Potoku je odprt vsak dan med 8. in 19. uro. Vsak dan med 8. in 17. uro, ob sobotah od 8. do 13. ure in ob nedeljah od 12. do 17. ure pa je odprt tudi Vrtni center.

Za obiskovalce arboretuma pa danes objavljamo prvo nagradno vprašanje. Sprašujemo vas, **koliko cvetočih slončkov je v parku**. Pravilne odgovore na dopisnicah pošljite na **Gorenjski glas, Zolsova 1, 4001 Kranj, p.p. 124.**

V arboretumu cveti več kot 30 vrst lilij.

gerber. Dvajset slovenskih cvetličarjev bo namreč od 5. do 8. septembra izdelovalo in razstavljalo cvetlične aranžmaje z gerberami. Aranžmaji bodo razstavljeni pod platnenimi strehami. Park v Volč-

Odgovore na dopisnicah s pripisom **POLETJE V ARBORETUMU pošljite do vključno srede, 14. avgusta**. Izžrebali bomo tri lepe nagrade.

Andrej Žalar

Zbiljska noč z ognjemtom

Zbilje - Turistično društvo Zbilje, ki bo prihodnje leto praznovalo zlati jubilej in hkrati 50-letnico, odkar je nastalo priljubljeno in poznano Zbiljsko jezero, bo jutri, v soboto, pripravilo že 49. Zbiljsko noč. Poznana in priljubljena prireditev vsako leto k čolnarni v Zbilje privabi številne obiskovalce in ljubitelje glasbe. Tudi tokrat, vendar zadnjič ob čolnarni, bo igral na Zbiljski noči ansambel Avia band. Opolnoči pa bodo sredi jezera spet pripravili velik ognjemot.

Prihodnje leto bo Zbiljska noč s praznovanjem zlatega jubileja Turističnega društva že na novem prostoru, ki ga urejajo in so ga imenovali Zbiljska Dobrava. Ob čiščenju jezera pred leti so namreč na območju odlagališča usedlin uredili rekreacijske površine, ki so deloma last Savskih elektrarn, deloma pa tudi last Turističnega društva Zbilje. Jutrišnja 49. Zbiljska noč ob čolnarni v Zbiljah se bo začela ob 20. uri. **A.Ž.**

Marija Snežna in semenj

Velika planina - Konec tega tedna bodo na Veliki planini prireditev ob prazniku Marije Snežne. Tako se bo jutri, v soboto, 10. avgusta, popoldne ob 14. uri začela veselica pod pastirskim stanom. V nedeljo, 11. avgusta, ob 11. uri bo maša pri cerkvi Marije Snežne, po maši pa bodo zabavne prireditve z različnimi pastirskimi običaji. Prvič pa bodo v četrtek, 15. avgusta, dopoldne na Veliki planini pripravili kravji semenj s prodajno razstavo plemenske živine. **A.Ž.**

Snovik - Terme Snovik so v teh muhastih poletnih dneh vsak dan priljubljen kraj za ljubitelje termalne vode in nekajurnega oddiha med dopustom ali po dopoldanskem delu. Obiskovalci uživajo v pokritem delu term v topli vodi v bazenih, ob lepem vremenu pa zunaj na soncu. Sicer pa v Snoviku pospešeno urejajo tudi okolico in nekatere objekte.

Ta mesec pa so gorenjske topliče v Snoviku bogatejše tudi za solarij. Vsak dan dopoldne imajo v termah telovadbo v vodi (od 10. do 10.30), med 11. in 15. uro pa različne igre za obiskovalce in kopalce vseh starosti.

Radio Hit se z gosti predstavlja vsak četrtek med 15. in 18. uro.

Ta konec tedna pa bo v termah nogometni turnir na drseči podlagi za Pokal term Snovik. Tekmovalci se lahko prijavijo jutri, v soboto, med 9. in 11. uro, žrebavanje ekip bo pol ure pred poldnevom, opoldne pa bo slovesna otvoritev 2. turnirja v nogometu za Pokal term Snovik. Jutri bo turnir trajal do 19. ure, v nedeljo pa

od 12. in 15. ure. Jutri in v nedeljo bo torej v Snoviku nogometni vikend, prihodnji teden pa skupaj s termami pripravljamo v Gorenjskem glasu Veseli glasbeni piknik za veselo Gorenjce in druge ljubitelje Term Snovik. Več o tem pa v torkovem in petkovem Gorenjskem glasu.

Andrej Žalar

Radio Triglav®

Prvi glas Gorenjske® Prvi glasnik Gorenjske®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čustarja 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

400.

ODDAJA

PRIJATELJI

RADIO

OGNJIŠČE

RADIO OGNJIŠČE

HALA TIVOLI LJUBLJANA

NEDELJA 22. SEPTEMBER

OB 18. URI

REZERVACIJE VSTOPNIC

pon - pet: 7.00 - 14.00 na tel.: 01/512-11-26

Slamnik na razglednici

Mengeš - Poznani mengeški ansambel Slamnik pod vodstvom Gregorja Žuna, ki igra bariton, bas in kitaro, se je julija letos predstavil tudi na razglednici. Ansambel, ki je tudi eden od poznanih in priljubljenih ansamblov, ki nastopa na prireditvah Gorenjskega glasa, bomo seveda tudi letos povabili na srečanja po Gorenjskem. Poleg vodje Gregorja ansambel sestavljajo še pevka Urša Urbanija, harmonikar in kitarist Rok Urbanija in kitarist, klavirist in pevec Tomaž Kušar. **A.Ž.**

VSE ZA VAŠO STREHO, ŠKRILJ KRIDINA S STOLETNO TRADICIJO, TONDACH, CREATON, BRAMAC, STROKOVNA MONTAŽA IZDELKOV VELUX
SONJA BLEJ, d.o.o., Jamova 14, BLEJ, tel. 04 57 66 130, mob.: 041 662 127, e-mail: sonja.blej@siol.net
TONDACH - ZAREZNI BOBROVEC AKCIJSKI POPUST 18 %

Prodajam PRAŠIČKE od 25 do 35 kg. Bohinc, Zg. Brnik 57 a ☎ 252-12-38 10603

ŽIVALI KUPIM

Odkupujem mlado pitano GOVEDO, krave, ovce, jagneta. ☎ 041/650-975 9690

Kupim TELIČKA simentalca, starega 10 dni. ☎ 5188-180 10485

Kupim več simentalcev od 200-300 kg. ☎ 25-21-695 10489

Kupim BIKCE in TELIČKE simentalce, težka od 150 do 400 kg. ☎ 041/806-053

Kupim BIKCA simentalca, starega približno en mesec. ☎ 031/280-774 10910

Kupim BIKCA simentalca, starega 10 dni. ☎ 041/922-679 10526

Kupim mlado SIMENTALKO, brejo 2 meseca. ☎ 5743-488 10636

Prodajam KRAVE po izbiri, možna menjava za PRAŠIČE. ☎ 59-57-123 10577

Prodajam TELIČKI simentalki, stari 10 dni in 3 tedne. ☎ 596-35-60 10578

PRAŠIČE različno težke prodajam in pripelem na dom. ☎ 041/724-144 10590

Prodajam TELICO simentalko, težko cca 350 kg, PŠENICO in KROMPIR. ☎ 041/584-048 10587

Prodajam BIKCA simentalca, 120 kg za rejo. Zalog 51, Cerklje ☎ 252-16-76 10596

Prodajam 14 dni starega ČB BIKCA. ☎ 031/617-833 10598

Prodajam 10 dni staro TELIČKO simentalko. ☎ 595-73-64, zvečer 10600

99.5 MHz 100.2 MHz 104.8 MHz

RGL

studio: 01/5880-400
marketing: 01/5880-433

Radio Glas Ljubljane d.d. Ljubljana, C. 24, Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Kako je prazen dom, dvorišče, naše oko zaman te išče, ni več tvojega smehljaja, le trud in delo tvojih rok za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je v 72. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in tast

CIRIL JESENKO

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavcem iz podjetij Loka Pro in LTH, d.o.o., Šk. Loka za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za sv. maše. Zahvaljujemo se dr. Romani Pintar Hafner za dolgoletno zdravljenje ter patronažni službi ZD Šk. Loka, posebej sestri Mariji in sestri Olgi. Hvala g. župniku Jožetu Čuku za obiske na domu ob prvih petkih in lepo opravljen pogrebni obred. Hvala pevcem iz Sore za zapete pesmi, trobentaču, nosačem, pogrebni službi Hipnos iz Medvod in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Draga, 31. julija 2002

Sladko spančkanj, draga Mateja v tej prerani gomili, mnogo te ne bomo nikoli pozabili.
(M. Mateja)

ZAHVALA

V 21. letu nas je nepričakovano zapustila ljuba hčerka, sestra in vnukinja

MATEJA MANES
iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala in hvala vsem, ki ste jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI
Šenčur, avgust 2002

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 68. letu starosti, po hudi boleznini dotrpel naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak

VIKTOR GENDE, st.
iz Kranja, Nazorjeva ulica 8

Od njega se bomo poslovili danes, v petek, 9. avgusta 2002, ob 16. uri na kranjskem pokopališču. Do pogreba leži v mrliški vežici na tamkajšnjem pokopališču.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Kranj, 7. avgusta 2002

Življenje je trpljenje slovo boleče in trpeče, pa naj angel te popelje k Bogu, kjer je lepše.

ZAHVALA

Neizmerno žalostni, z globoko bolečino jokajočih src, smo se v soboto poslovili od naše zlate mame

FRANČIŠKE KERN
roj. BAJT

Ob tem se iskreno zahvaljujemo njenim sestram in bratoma, vsem ostalim sorodnikom, sosedom, še posebej sosedi in botri ge. Silvi Kmetič, našim sodelavcem iz Centra slepih in slabovidnih Škofja Loka, sodelavkam Živil SP Planina II, gospodu kaplanu za lep pogrebni obred in kirurškemu oddelku Jesenice za lajšanje njenih bolečin in trpljenja. Hvala vsem, ki ste jo poznali in se je boste spominjali.

VSI NJENI
Kranj, 3. avgusta 2002

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica in tašča

IVANKA URANKAR
roj. Suhadolnik iz Praš

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, krajanom, prijateljem, sodelavcem žalujočih in znancem za izrečeno sožalje in tople besede, za cvetje in sveče ter za številno spremstvo na njeni zadnji poti v tihi dom. Zahvala zdravstvenemu osebju za dolgoletno zdravljenje, posebej hvala dr. Jožefi Jerajevi in dr. Snežani Paulin Koširjevi. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku Janezu Šavsu za lep poslovlilni obred, pevcem, nosačem ter pogrebni službi Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči: mož Štefan, sinovi Štefan, Stane, Marjan in hčerka Slavka z družinami Praše, Orehek, Cerklje, Kranj, 5. avgusta 2002

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ PUŠAR
Burjovcov ata iz Puštala

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala Nadi Oblak za pomoč v času boleznini. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala, da ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Francka, sinovi Tomaž, Janez in Tone ter ostalo sorodstvo Škofja Loka, 3. avgusta 2002

V SPOMIN

Danes, 9. avgusta 2002, mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

FRANC OŠTREK

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

V našem sreču ti živiš, zato pot nas vedno vodi tja, kjer v tišini ti zdaj spiš, a lučka vedno ti gori, nihče ne ve, kako to boli, ker tebe, draga Frančiška, več med nami ni.

Odšla si tja, ker ni solza, ni trpljenja, ne gorja, Ostala nam tvoja je dobrina, v srcih naših bolečina in tiha solza večnega spomina.

15. avgusta 2002 bo minilo leto dni, odkar nas je zapustila
FRANČIŠKA ERMAN

Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite ob njenem grobu ter prižigate svečke.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 82. letu življenja nas je za vedno zapustil naš dragi mož, očca, stari oče, tast in brat

JANEZ - JANKO BERNIK
iz Delnic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem ODEJE, ki ste nam v teh žalostnih dneh stali ob strani, izrekli sožalja, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala ZZB Poljane, Društu upokojencev Gorenja vas, območnemu odboru ZLSD Škofja Loka, govornikoma Vinku Kržišniku in Matevžu Marklju in pogrebni službi Hipnos.

Žalujoči: žena Angela, hčerki Majda in Marica z družinama, sestra Mara, bratje Jože, Franc in Ludvik Delnice, 2. avgusta 2002

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od 14 °C do 23 °C	od 15 °C do 20 °C	od 14 °C do 21 °C

Danes, v petek, dopoldne bo povečini sončno, popoldne se bo pooblačilo in pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma nevihte. Jutri, v soboto, in nedeljo bo prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami, deloma nevihtami.

V hribe z rokami v žepu... in očmi na podplatih

Na nehokejski strani Mežakle

Radolna, Radovina, Rothwein, Rdečevinska reka - reka Radovna je v preteklosti zamenjala precej imen, praskal jo je ledenik, rastle in propadale so žage, mlinci in fužine, pustošila vojna... ostala je njena čudovita dolina, ki jo "nadzoruje" Jerebikovec, najvišji vrh Mežakle.

Kar se tiče Mežakle, je za prave (gorenjske) hokejske navdušence verjetno "pomembna" le njena jeseniška stran. A kot je ta znana po legendarni ledeni dvorani, na drugi strani vabita najvišji vrh planote Jerebikovec in ledeniško preoblikovana dolina Radovne.

V vsakem primeru je del poti dobro opraviti po avtocesti Bled - Jesenice oziroma po glavni cesti Jesenice - Kranjska Gora, kjer v Mojstrani zavijete proti Radovni in Bledu.

Prvi je na vrsti Jerebikovec (1593 m), ki kot najvišji vrh Mežakle in zaradi svoje robne lege zagotavlja lep razgled na najvišje vrhove Julijskih Alp. Pri veliki

hoji stopnjuje, vse do konca. Na prvih razritih metrih široke poti se še zdi, da jo Tilčkovi nasledniki uporabljajo za učenje vzvratne vožnje s traktorjem. Po pol ure se vse bolj urejuje, in na manjšem polrazgledniku se vam odpre pogled na Mojstrano in vrhove nad njo, na primer Kepo (2139 m).

V nadaljevanju je pot še precej strma, a zaradi številnih stopničk in druge lesene "opreme" izredno simpatična. Končno prispete do prve vmesne postaje, Tilčkovega rovta. Kot vse predalpske planote je bila tudi Mežakla partizansko središče, na kar vas spominja plošča za v zasedi padle partizane. Mimo travnate planine

barvnega bivaka ali v travo, potem pa natančno spoznate z gorami nad vsemi tremi slavimi alpskimi dolinami: Koto, Krmo in Vrti.

ti ledeniškim dolinama Kote in Krme, na katere se vam čudovit pogled odpira že s široke travnate ravnice v Zgornji Radovni. V teh dolinah se zgodba o naši reki tudi

Redek ohranjeni ostanek stare slave najdete nekje na sredini doline, Psnakov mlin. Zanimiv je še zlasti, ker je pred zaprtjem v 1970-ih letih deloval sezonsko in je bil hkrati mlin in žaga. Zadnje je značilno za Radovno, saj je bil pretok pogosto majhen, in je bilo potrebno vodo skrbno izrabljati. In ker so bile poti do večjih krajev slabe,

da poleti, opazili kopalce z brisačami preko ramen. Pa niso namenjeni do Blejskega jezera, do katerega je še kar precej kilometrov. Kot ostanek ledeniške preteklosti je v bližini Srednje Radovne nastalo manjše jezerce, na mestu, kjer so včasih kopali jezersko kredo. Če imate še nekaj srečo, in ste ob pravem času na prave mestu, se pravi ob košnji sosednjega travnika, vam bo gospodarjeva hči čez ograjo ponudila kozarček "borovnič". Zaradi alpskega podnebja s svežimi poletji je v dolini veliko prijetnejše "migati" kot v mestih. Kaj kmalu si boste ob-

tabli, ta označuje začetek Triglavskega narodnega parka, je potrebno zaviti v breg, in nekaj metrov naprej sta tudi smerokaza za Tilčkov rovt in Jerebikovec. Kmalu ugotovite, da je steza na Jerebikovec ena tistih, kjer se užitek pri

in podrtih koč odbrzite še v zadnje pol ure hoje, obljuba o prostranem razgledu pa vam je ob gostem gozdu vse bolj sumljiva.

Skrbi so povsem odveč; na manjši goličavi na samem vrhu se posedate na klopco poleg živo-

Spust mine neverjetno hitro - zelo zabavno je pot navzdol preteči, kmalu ste nazaj na cesti, še kilometer ali dva, in že ste na začetku in v prvem naselju doline Radovna, Zgornji Radovni. S postankom pri tradicionalni Psnakovi domačiji začnete spoznavati dolino, ki je v vsej dolžini 17 kilometrov polna drobnih naravnih in zgodovinsko-tehničnih zanimivosti, ki te očarajo, osvežijo, prestrašijo, in včasih tudi pretresejo. Nekje na začetku srečate odcep pro-

začne, a se začetni Krmarica in Kotarica kmalu skrijeta pod površje ledeniškega materiala, vse do izvirov "prave" Radovne pod Jutrovo skalo med Zgornjo in Srednjo Radovno.

Danes čudovit izletniški cilj, je bila Radovna v še ne tako davni preteklosti izredno "delovna". Velika lesena kolesa, ki jih je poganjala reka, so poganjala 30 žage, mlinci, fužine, kovačnice, v modernem času pa večinoma le še hidroelektrarne.

so žage imenovane venecijanke in mlinski "črn kamen" dolga leta rezale les s Pokljuke in Mežakle in mlet zrnje s tukajšnjih polj.

Zdaj so nekatere stare žage in mlinci v dolini preurejene v mini elektrarne, kot je HE Klemence, ki ga je v svojih zadnjih vzdihljajih leta 1993 zgradil Litostroj. Seveda pa to še ni vse; iz zajetij v Radovni ter njenih pritokov se oskrbujejo z vodo Bled, Lesce in Radovljica, preko 3 kilometre podzemnega dotoka pa se z njeno vodo poživlja Blejsko jezero, ki bi bil brez te veliko manj slovenski turistični biser.

Nekje za Psnakovo žago se pripeljeta mimo tradicionalne Smolejeve domačije, od katere pa so ostali le še dimnik in golo kamnito zidovje. Brez besed vas ustavi spominska plošča v obliki velike roke, ki opozarja, da so v tej hiši septembra 1944 nemški vojaki živih sežgali 24 domačinov. Tudi otrok. Ob cesti naprej boste, seve-

ljubili, da naslednjič pridete s kolesom, za katere je Radovna kot ustvarjena. V strmih skalnih bregovih in po kamnitem koritu je reka oblikovala mnogo skokov, tolmunov in brzic. Spomladi in jeseni, ko ima največ vode, zlasti spodnji tok Radovne postane zanimiv za profesionalne in tudi nekoliko manj izkušene kajakaše. To pa še ni vse. V poletnih mesecih je dovoljeno športno lovljenje tukajšnjih rjavih in mavričastih postrvi. Pa nekako nimaš srca za to, čeprav je po zakonih treba "vsako ulovljeno ribo neboleče spustiti".

Ob koncu doline, v vasi Radovna žalostno propadajo stavbe in skladišča starih fužin, table pa vas kmalu povabijo še na ogled Pokljuške soteske in zaključnega preboja Radovne proti Savi, slavnega Blejskega Vintgarja. A kaj ko vam že zmanjka dneva in "kapacitet" za sprejemanja lepega in zanimivega... Uroš Brankovič

Svinjak pod Očanom

Kranj - Primskovljanka Marija Bertonec nas je opozorila na smetišče ob poti ob Rupovščici in dodala, da je podobno tudi ob Kokri pod Očanom. Lani je Komunalna pospravila divje odlagališče in postavila betonske smetnjake, ki pa jih poredko prazni. Odpadki se kopičijo ob smetnjakih pa tudi na samem obrežju Rupovščice. Kdo je za pospravilo odgovoren, smo vprašali Viljema Freliha iz kranjske Komunalne. Povedal je, da je Komunalna na pobudo mladine dejansko postavila smetnjake, da pa naj bi jih praznili - tak je bil tudi dogovor - mladi, saj ne stojte na javnih površinah, ki jih čisti Komunalna. Pred približno mesecem dni so mladi zaprosili za pomoč; nabralo se je preveč odpadkov in komunalci so privolili, da jih odpeljejo. Srž problema torej ni v Komunalni, pač pa predvsem v ljudeh, ki prihajajo piknikovat. Namesto da bi odpadke pospravili in odpeljali s seboj, se ravnajo po že dobro uveljavljenem načelu "samo ne na mojem dvorišču". Svinjak, ki ga puščajo, je le odraz njihove kulturne in ekološke zavesti. H.J.

